

A WIĘC... DONBAS! • SKĄD DZIŚ TRĄD? • ABORCYJNY AMAZON

Istnieje
od 1965

FORUM

NASTĘPNE
11
MARCA
PIĄTEK
WYDANIE

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

nr 5 (25.02 - 10.03.2022) Cena 10,99 zł (w tym 8% VAT)

Dożywocie dla królowej

ELŻBIETA II PANUJE JUŻ 70 LAT

nr 5 (27.16) rok XLII, Nr indeksu: 353207 PL ISSN 0015-8402
USA: 4,6 USD, Srebra Euro: 2,9 euro, Wielka Brytania: 2,5 GBP

CZERWONA RULETKA
Grube ryby po pekińsku

POGODA DLA BEZCZELNYCH
Wyłudzenie na Manhattanie

BIJĄ RÓWNO
Przemoc w raju kobiet

OBYWATEL NIKT
Urodzeni bez dokumentów

MARNA CZARNA
Ile kawy w kawie?

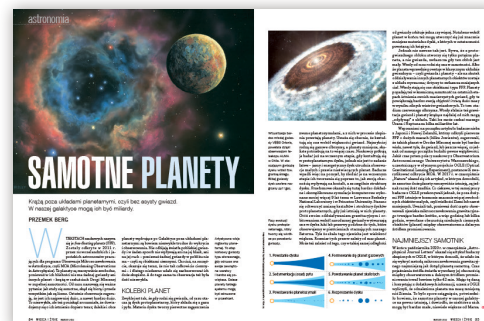
MEMY Z NIEBA
Ewangelia według Instagrama

WŁADCY TOKENÓW
Cybersztuka? Cyberbiznes?

ROLAND EMMERICH
Księżyc spadnie, kina zamkną

KOLONIALNE MITY
James Cook to nie bóg

POSZERZAMY HORYZONTY

MEDYCYNA • PSYCHOLOGIA • EKOLOGIA
HISTORIA • NOWE TECHNOLOGIE

Marcowy numer „Wiedzy i Życia” już w kioskach!

Prenumerata papierowa: sklep.polityka.pl/wiz

Prenumerata cyfrowa: projektpulsar.pl

Narkobiznes w proszku
Trzy tony na dzień

20

Będzie wojna? Już jest!

10

6 FOKUS

WYDARZENIA

10 Marsz na Donbas.
Agresja Putina

ECHA POLSKIE

14 Kijów, Warszawa
– wspólna sprawa.
Komentarz T.G. Asha

15 Pegasus. Władza chce
mieć po(d)słuch

O TYM MÓWI ŚWIAT

16 Jubileusz Elżbiety II.
Prawie jak Król Słońce

Czas „Megalopolis”
Ojciec chrzestny
projektu

25

20 Przemysł kokainy.
Biała łódź podwodna

PROFILE

24 O nich się mówi:
Eileen Gu
Mohammed Bazoum
Francis Ford Coppola
Johnny Greenwood
Nemesio Oseguera Cervantes

Pigułka
nie zbrodnia?
Nie wszędzie
to łykną

34

LUDZIE

26 Desmond Shum.
Ujawnia kulisy władzy
i bogactwa w Pekinie

30 Anna Sorokin. Jak oszukała
nowojorskie elity

REPORTAŻ

34 Aborcja w sieci. Coraz więcej
zgłoszeń z Polski

38 Dziewczyna z tajgi.
Weszła do lasu w ZSRR,
wyszła w Rosji

42 Trędowaci – wiek XXI. Tracą
zdrowie i prawa obywatelskie

44 Wyspa równości.
Islandki kontra Islandczycy

Jak naciągała?
Ten serial wciąga!

30

26

Byłem oligarchą
Jestem emigrantem

42

Skazani na wykluczenie
Ofiary nędzy i ignorancji

44

Być
i... płęć
Saga
o odwadze

Dziecko faweli?
Dowodu brak!

48

48 Bez papierów.
Niewidzialni Brazylijczycy

52 Wróżenie z fusów.
Przyszłość kawy czarno widać

FOTOSTORY

54 Powrót do Fukuszimy.
Naprawdę chcą tam mieszkać?

OBYCZAJE

56 Lajki dla Jezusa.
Kaznodzieje z mediów społecznościowych

60 Pogonić pogan.
Prawosławie walczy z hinduizmem

Wrogie pozycje
Czy joga to religia?

60

62 Co czytają mafiosi?
Wielki Kant i coś z Nietzschego

64 Tokeny NFT.
Cybersztuka czy sztuka w cyber?

ROZMOWA

66 Roland Emmerich.
„Moonfall” nie spadł z Księżycą

KOMPAS

70 Serce Piemontu.
Turyn tętni życiem

HISTORIA

74 Kult Jamesa Cooka.
Biały odcień boskości

66

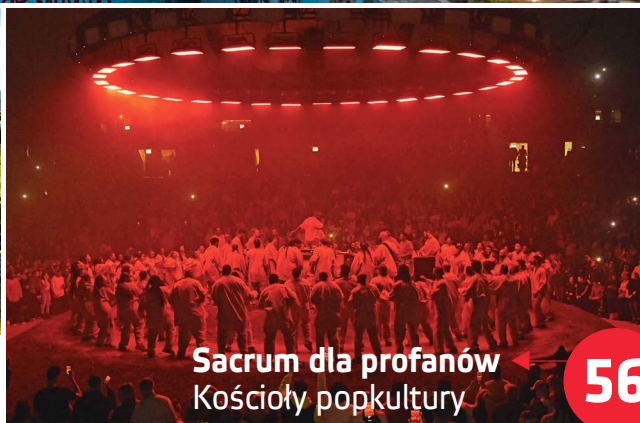

Do kina czy na film?
Jeszcze macie wybór

80 MIKROFORUM

Sacrum dla profanów
Kościoły popkultury

56

Wirtualne aukcje
Wlaź kotek pod młotek

64

74

Zabili go i nie wrócił
Niech teraz przeprosi

O tych krajach piszemy:

BENIN (s. 42) **BRAZYLIA** (s. 20, 48, 52) **CHINY** (s. 26) **HISZPANIA** (s. 20)
HOLANDIA (s. 34) **IRLANDIA** (s. 34) **ISLANDIA** (s. 44) **MALTA** (s. 34)
NIEMCY (s. 30, 66) **POLSKA** (s. 14, 34) **PORTUGALIA** (s. 34)
ROSJA (s. 10, 30, 38, 60) **UKRAINA** (s. 10) **USA** (s. 30, 34, 56, 66, 74)
WIELKA BRYTANIA (s. 16, 18, 26, 74) **WŁOCHY** (s. 62, 70)

Inni piszą o nauce, nasi autorzy ją tworzą

Festina lente

NEANDERTALCZYCY – TACY JAK MY

Pochodzące z Chorwacji szczątki ukazują, że pogardzani często neandertalczycy mieli z nami znacznie więcej wspólnego, niż się dotąd wydawało

David W. Frayer i Davorina Radović

marzec 2022, Świat Nauki 83

JAK ROZPOZNAĆ FAKE NEWSA?

Dzieci są szczególnie bezradne wobec dezinformacji. Kłopot w tym, że nauczyciele nie wiedzą, jak skutecznie uczyć odróżniania faktów od fikcji

Melinda Wenner Moyer

Ilustracje: Taylor Callery

ZASZCZEPIENI, A MIMO TO POD ATNI

Pochodzenie czasu i przestrzeni

Michael opowie o transgrawitacji w teorii cił i teorii kwantowej, a także o tym, jak powstała przestrzeń i czas. Dlaczego nie możemy przemieścić się w czasie i przestrzeni? Jak wyglądał początek wszechświata? (Ilustracja: Peter Dinklage)

SCIENTIFIC AMERICAN POLSKA EDYCJA
Marec 2022 r. 3 (567) Cena 14 zł 99 zł (z uwzględnieniem podatku akcyzowego)
www.swiatnauki.pl

ŹRÓDŁO PRZESTRZENI I CZASU

Czy czasoprzestrzeń wyłania się z bardziej fundamentalnej rzeczywistości?

RAPORT SPECJALNY
TERAPIA GENOWA
Nowe otwarcie

EWOLUCJA
Zaskakujący neandertalcy

EDUKACJA
Jak wyczułać na dezinformację?

KOGNITYWISTYKA
Pochopne wnioski

Marcowy numer „Świata Nauki” już w kioskach!

Prenumerata papierowa:
sklep.polityka.pl/sn

Prenumerata cyfrowa:
projekt-pulsar.pl

WŁOCHY

No to ładnie

Znad stożka sycylijskiej Etny wznosił się na wysokość dziesięciu kilometrów słup dymów i popiołów. Z powodu zagrożenia dla statków powietrznych władze musiały zamknąć na chwilę pobliskie lotnisko międzynarodowe imienia Vincenza Belliniego w Katanii.

WIELKA BRYTANIA

Aleja wichrów

Ledwo przez Wyspy Brytyjskie przeszedł orkan Eunice z wiatrem, który w porywach osiągał prawie 200 km/h i przetoczył się przez Europę od Irlandii po Polskę, powodując kilkanaście ofiar śmiertelnych, zniszczenia infrastruktury i odcięcia prądu dla milionów mieszkańców, a już pojawił się kolejny. Orkan Franklin okazał się co prawda dużo słabszy, ale również wywołał znaczne powodzie w Irlandii Północnej, a także duże opady śniegu w Szkocji.